

g. Andrej Logar
minister za razvojno sodelovanje
Ministrstvo za zunanje zadeve RS

13. februar 2018

Zadeva: Stališče pred neformalnim zasedanjem Sveta EU za zunanje zadeve v formatu ministrov za razvojno sodelovanje, Bruselj, 20. februar 2018

Spoštovani!

Pred neformalnim zasedanjem Sveta EU za zunanje zadeve v formatu ministrov za razvojno sodelovanje, ki bo 20. februarja 2018 potekalo v Bruslju, posredujemo naše prvotne poglede na predlog mandata EU glede novega sporazuma med EU in Afriko, Karibi in Pacifikom (AKP).

Pogajanja glede novega sporazuma ponujajo priložnost za nov pristop k mednarodnem sodelovanju med EU in omenjenimi tremi regijami, ki bi presegal institucionaliziran in tradicionalni odnos med donatorico in prejemnicami pomoči in s tem sledil univerzalni paradigmi ciljev trajnostnega razvoja. Agenda 2030 predstavlja temelj trajnostnega in vključujočega razvoja našega planeta, zato pozdravljamo, da v predlogu igra pomembno vlogo. Menimo pa, da bi doseganje trajnostnega razvoja moralo priti pred interese EU glede upravljanja z migracijami, ki je trenutno opredeljeno kot eden izmed prvotnih ciljev novega sporazuma.

Pozdravljamo poudarek na skladnosti politik za razvoj, ki mora biti ena izmed predpostavk oziroma podlag novega sporazuma. Pri tem je seveda nujno upoštevati skladnost politik za trajnostni razvoj, torej tako notranje kot zunanje vidike. Potrebno je stremeti k učinkovitosti pomoči, ki pa ne sme biti pomembnejša od doseganja trajnostnih rezultatov, čeprav je učinkovitost lažje merljiva.

Na področju migracij bi bilo potrebno predlog mandata EU uravnotežiti. Trenutno je prevelik poudarek na upravljanju migracij, predvsem z vidika upravljanja meja ter vračanja in ponovnega sprejema migrantov. Veseli nas, da predlog mandata vključuje tudi okoljske vidike migracij, ki jim je potrebno v besedilu okrepiti pomen. Vpeljevanje novih kategorij migracij pa seveda nakazuje na kompleksno naravo pojava. Zato predlagamo nadgradnjo tega pristopa, in sicer vključitev termina t.i. mešanih migracij (mixed migration), ki priznava, da ljudje migrirajo zaradi različnih in med seboj prepletenih razlogov. S tem bi se odprla tudi pot za celovito obravnavo migracij, ki med drugim obravnava vprašanje vzpostavljanja vključujočih in na pravicah temelječih funkcionalnih družbenih modelov, ki omogočajo mobilnost ter varne in krožne migracije. Prav tako je potrebno okrepiti vidik povečevanja varnih poti preseljevanja.

Enakost spolov je v predlogu videna kot osnova za sodelovanje z vsemi tremi regijami, ki bo vključena v vse vidike sodelovanja, kar prepoznavamo kot dober temelj za prihodnost. Želeli bi videti več poudarka na korakih, ki morajo biti storjeni znotraj EU za

doseganje enakosti spolov, in ne le v partnerskih državah. Ženske v EU na primer vedno pogosteje vstopajo v prekarne oblike dela, kar pa je seveda še večji izziv v partnerskih državah in novi sporazum bi moral zagotavljati napredek v vseh štirih regijah. Prav tako predlagamo, da se v delu besedila, ki se nanaša na vse regije (foundation), okrepijo družbeni, ekonomski in politični vidiki enakosti spolov. Načrtovanje družine je potrebno vključiti v sporazum.

Več pozornosti bi moralo biti usmerjene naslednjim področjem: preprečevanje nezakonitega bega kapitala; pravični trgovini na vseh področjih; ustvarjanju spodobnih delovnih mest; krepitvi pomena podeželja kot protiutež pospešeni urbanizaciji; raziskavam in razvoju, vendar ne le v povezavi s privatnim sektorjem; ter prehod s prehranske varnosti na prehransko suverenost, kar spodbuja lokalne in okolju primerne prakse, kot tudi povečuje samozadostnost.

Podpiramo referenco na omogočanje, ohranjanje in širjenje odprtega in podpornega okolja za delovanje civilne družbe. V predlogu mandata so zapisane različne oblike vključevanja civilne družbe v medregijsko sodelovanje, a žal pogosto v tandemu s privatnim sektorjem. Vloga civilne družbe pri zagotavljanju trajnostnega razvoja je širša od privatnega sektorja, kar se mora tudi odražati v sporazumu. Med drugim je v predlogu potrebno okrepiti vidik civilne družbe kot izvajalke razvojnih programov. Sporazum mora civilni družbi in drugim deležnikom zagotoviti vlogo partnerja v političnem dialogu, in sicer na način, ki ne bo omogočil ponovitve razvoja dogodkov, ki smo jim bili priča na 5. Vrh AU – EU, na katerem civilna družba ni imela priložnosti sodelovanja.

Prav na slednjem dogodku je Slovenija pokazala veliko mero podpore vključujočim oblikam sodelovanja, ki bi morale biti temelj prihajajočega sporazuma. Upamo, da bo Slovenija tudi v pogajanjih EU-AKP sledila tovrstnim praksam in s tem prispevala k oblikovanju sporazuma, ki odraža novo globalno realnost. V tem procesu se veselimo nadaljnjega sodelovanja z vami.

S spoštovanjem,

Ana Kalin
oblikovalka politik in analitičarka